

ดัชนีเศรษฐกิจ/ภาวะเศรษฐกิจสำคัญ และความคืบหน้า Brexit

- หน่วยงาน Tech Nation ของสหราชอาณาจักร รายงานว่า การลงทุนในธุรกิจเทคโนโลยี Artificial Intelligence (AI) ในสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้นอย่างมากและทำระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ในปี 2019 โดยนักลงทุนด้าน AI ในสหราชอาณาจักรมีจำนวนเป็นอันดับสามของโลก เป็นรองเพียงแค่จีนและสหรัฐฯ: โดยเงินลงทุนด้าน AI ในสหราชอาณาจักรปรับสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ในช่วงครึ่งแรกของปี 2562 ซึ่งหากนับตั้งแต่ปี 2557 จนถึงปี 2561 การลงทุนดังกล่าวเติบโตมากขึ้นถึง 6 เท่า โดยตัวเลขการลงทุนด้าน AI ของสหราชอาณาจักรในปี 2562 อยู่ที่ 1.06 พันล้านดอลลาร์ สรอ. สูงกว่าตัวเลขของปี 2561 ปีที่ 1.02 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ขณะที่ กลุ่ม AI Scaleups ของสหราชอาณาจักรขยายตัวมากขึ้นเป็นจำนวนกว่าสองเท่าเมื่อเทียบกับการขยายตัวในฝรั่งเศส เยอรมนี และประเทศอื่นๆ ในยุโรปรวมกันในปี 2561
- ตลาดหลักทรัพย์ลอนดอน (London Stock Exchange: LSE) ปฏิเสธคำขอเสนอซื้อบริษัทจากตลาดหลักทรัพย์ฮ่องกง (Hong Kong Stock Exchange: HKEX) เพื่อควบรวมกิจการ ตลาดหลักทรัพย์ลอนดอน (London Stock Exchange: LSE) ปฏิเสธคำขอเสนอซื้อบริษัทจากตลาดหลักทรัพย์ฮ่องกง (Hong Kong Stock Exchange: HKEX) เพื่อควบรวมกิจการ หลังจาก HKEX ยื่นความจำนงขอซื้อกิจการมายัง LSE เมื่อวันที่ 11 ก.ย. ด้วยมูลค่า 39 พันล้านดอลลาร์ สรอ. แต่มีเงื่อนไขว่า LSE ต้องถอนข้อเสนอซื้อบริษัท Refinitiv ซึ่งเป็นผู้ให้บริการด้านข้อมูลตลาดเงินชั้นนำของสหรัฐฯ หลังจาก LSE ได้ทำข้อตกลงซื้อขายกับ Refinitiv เป็นจำนวนเงิน 27 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ไปเมื่อเร็วๆ นี้ LSE ประเมินว่า ไม่เห็นถึงผลประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นจากการควบรวมกิจการในครั้งนี้ และกังวลถึงพื้นฐานของข้อเสนอ ซึ่งข้อเสนอของ HKEX ไม่สอดคล้องกับกลยุทธ์ของ LSE อีกทั้งความสัมพันธ์ระหว่าง HKEX กับรัฐบาลฮ่องกงถือเป็น “complicate matters” โดยปัญหาความไม่สงบในฮ่องกงที่ยืดเยื้อได้เพิ่มความไม่แน่นอนให้กับกลุ่มผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ การควบรวมกิจการดังกล่าวอาจถูกหน่วยงานกำกับดูแลหรือรัฐบาลสหราชอาณาจักร สหรัฐฯ และอิตาลี ปฏิเสธ เนื่องจาก LSE ให้บริการครอบคลุมในหลายภูมิภาค
- ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงินธนาคารกลางยุโรป (ECB) เดือน ก.ย. 2019 มีมติให้ (1)ปรับลดอัตราดอกเบี้ย Deposit Facility Rate ลงร้อยละ 0.10 มาอยู่ที่ร้อยละ -0.50 และคงอัตราดอกเบี้ยชนิดอื่นไว้คงเดิม (2) เข้าซื้อพันธบัตรภายใต้มาตรการ Asset Purchase Programme (APP) ที่ 20 พันล้านยูโรต่อเดือน ซึ่งจะเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 1 พ.ย. 2562 (3) คงการ reinvest พันธบัตรภายใต้มาตรการ APP ที่จะครบกำหนดอายุต่อไปแบบเต็มจำนวน (4) ปรับรายละเอียดโครงการ Targeted Longer-Term Refinancing Operations (TLTRO-III) ให้เอื้อต่อการปล่อยกู้เพื่อกระตุ้นการปล่อยกู้ของภาคธุรกิจธนาคาร

ทั้งนี้ นาย Mario Draghi ประธาน ECB แถลงในช่วง press conference ภายหลังการประชุมว่า คณะกรรมการฯ ส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกัน แม้จะไม่ได้มีมติเป็นเอกฉันท์ โดยคณะกรรมการฯ มีความเห็นสอดคล้องกันต่อการทำ Quantitative Easing (QE) จึงไม่จำเป็นต้องมีการลงคะแนน แต่ยังไม่ได้มีการหารือกันในส่วนของการละเอียดและข้อจำกัดของมาตรการ QE เนื่องจาก ECB ยังคงมีศักยภาพเพียงพอในการเข้าซื้อพันธบัตรต่อไปอีกเป็นระยะเวลานานพอสมควร โดยที่ยังไม่ต้องมีการปรับเปลี่ยนเงื่อนไข อย่างไรก็ตาม ECB ไม่มีนโยบายแทรกแซงและทำให้เงินยูโรอ่อนค่า ซึ่งเป็นการตอบโต้ นาย Donald Trump ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ที่กล่าวหาว่า สหภาพยุโรปพยายามทำให้เงินยูโรอ่อนค่าลง พร้อมทั้งเน้นย้ำว่าเป้าหมายของ ECB คือการรักษาเสถียรภาพด้านราคา นอกจากนี้ นาย Draghi ประเมินว่าโอกาสที่เศรษฐกิจยุโรปจะเข้าสู่ภาวะถดถอยยังคงอยู่ในระดับต่ำ แม้ว่าความเสี่ยงต่อสถานการณ์ดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นก็ตาม

สถานการณ์ Brexit สัปดาห์นี้

- วันที่ 9 ก.ย. มีการบังคับใช้ร่างกฎหมายที่ให้รัฐบาลสหราชอาณาจักรต้องไปขอขยายระยะเวลา Article 50 กับสหภาพยุโรปอย่างเป็นทางการ หลังจากได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาเมื่อวันศุกร์ที่ 6 ก.ย. โดยเนื้อหาในร่างกฎหมายระบุว่า หากรัฐบาลไม่สามารถบรรลุข้อตกลง Brexit กับสหภาพยุโรป หรือทำให้สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบกับ no-deal Brexit ได้ภายในวันที่ 19 ต.ค. 2562 นายกรัฐมนตรีจะต้องดำเนินการขอขยายระยะเวลา Article 50 กับสหภาพยุโรป ออกไปจนถึงวันที่ 31 ม.ค. 2563 (2) การปิดสมัยประชุมสภา (Prorogation) เป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ โดยสภาจะกลับมาเปิดอีกครั้งในวันที่ 14 ตุลาคม 2562 ก่อน Brexit
- นาย Boris Johnson นรม.สอ. ได้เข้าพบกับ นาย Leo Varadkar นรม. ไอร์แลนด์ ณ กรุงดับลิน เพื่อหารือถึงปัญหา “Irish Backstop” โดยแถลงการณ์ร่วมหลังการประชุมระบุว่า การพูดคุยระหว่างผู้นำทั้ง 2 ท่าน อยู่ในขั้นเริ่มต้น และยังมีความเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องสำคัญๆ อีกหลายประเด็น ขณะที่ตัวแทนจากสหภาพยุโรปหลายคนออกมาแสดงความเห็นว่า ภายใต้อาณัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การขอขยายระยะเวลา Article 50 ของสหราชอาณาจักรเป็นสิ่งที่สหภาพยุโรปไม่สามารถยอมรับได้
- สภาผู้แทนราษฎรสหราชอาณาจักรมีมติ (1) ไม่สนับสนุนญัตติของ นาย Boris Johnson นายกรัฐมนตรี ที่เสนอให้มีการยุบสภา เพื่อเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 15 ต.ค. 2562 เป็นครั้งที่ 2 (2) การลงมติในญัตติที่กำหนดให้รัฐบาลต้องเปิดเผยข้อมูลรายละเอียด Prorogation และแผนฉุกเฉิน “Yellowhammer” ที่รัฐบาลเตรียมไว้สำหรับกรณี no-deal Brexit ซึ่งสภา มีมติเห็นชอบด้วยคะแนน 311 ต่อ 302 เสียง
- ส.ส. พรรค Conservative, Labour และ Liberal Democrat ที่คัดค้าน no-deal Brexit ได้จัดตั้งกลุ่ม “MPs for a deal” เพื่อหาข้อตกลง Brexit ที่เสียงส่วนใหญ่ในสภา มีมติเห็นชอบ โดยเสนอให้มีการนำข้อกำหนด “Northern Ireland-only backstop” ที่สหภาพยุโรปเคยนำเสนอกลับเข้ามาพิจารณาอีกครั้ง

ข้อกำหนด “Northern Ireland-only backstop” จะเปิดให้มีการขนส่งสินค้าเสรีเฉพาะบริเวณชายแดนภาคพื้นดินระหว่างไอร์แลนด์และไอร์แลนด์เหนือเท่านั้น แตกต่างจากข้อกำหนด Northern Ireland backstop ของ นาง Theresa May ในปัจจุบัน ที่เปิดเสรีบริเวณชายแดนทั้งบริเวณภาคพื้นดินและบริเวณที่ติดกับชายทะเลทั้งหมด คาดว่าจะมี ส.ส. พรรค Labour จำนวนกว่า 50 ท่าน ให้การสนับสนุนข้อตกลง Brexit ที่มีบรรทัดฐานมาจากข้อตกลงของ นาง May หาก นาย Johnson นำข้อตกลงดังกล่าวเสนอให้สภาฯ พิจารณาลงมติก่อนถึงวันที่ 31 ต.ค. 2562 -หลายฝ่ายเชื่อว่าข้อกำหนด “Northern Ireland-only backstop” จะได้รับความเห็นชอบจากสหภาพยุโรป เนื่องจากเป็นข้อกำหนดดั้งเดิมที่สหภาพยุโรปเคยเสนอในการเจรจาข้อตกลง Brexit แต่ถูกปฏิเสธในสมัยรัฐบาล นาง May อย่างไรก็ดี ฝ่ายรัฐบาลอย่าง นาย Sajid Javid (Chancellor) กล่าวว่า รัฐบาลไม่เห็นด้วยกับข้อกำหนด “Northern Ireland-only backstop” ดังกล่าว และยังคงจุดยืนเดียวกับที่ทาง นาย Johnson ได้เคยกล่าวไว้ว่า ข้อกำหนด Backstop ถือว่าไม่เป็นประชาธิปไตย

- วันที่ 13 ก.ย. นาย Boris Johnson นายกรัฐมนตรีสหราชอาณาจักรได้แสดงความเห็น คัดค้านแนวคิด Northern Ireland-only backstop เนื่องจากมองว่าข้อกำหนดดังกล่าวจะทำให้สหราชอาณาจักรไม่ได้ออกจากกรอบการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปอย่างเต็มตัว ขณะที่ นาย Leo Varadkar นายกรัฐมนตรีไอร์แลนด์ ระบุว่า รัฐบาลไอร์แลนด์ยังคงเปิดกว้างสำหรับ Alternative arrangement ที่รัฐบาลสหราชอาณาจักรจะนำเสนอ แต่ในปัจจุบันการเจรจาระหว่างรัฐบาลไอร์แลนด์และรัฐบาลสหราชอาณาจักรยังมีความเห็นที่แตกต่างกันอยู่มาก โดยในวันจันทร์ที่ 16 ก.ย. ที่จะถึงนี้ นาย Johnson มีกำหนดจะเข้าพบกับ นาย Jean-Claude Juncker ประธานคณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission) และ นาย Michel Barnier – Chief Brexit negotiator ของสหภาพยุโรป เพื่อหารือเกี่ยวกับข้อตกลง Brexit

(ข้อมูลระหว่างวันที่ 9-13 กันยายน 2562)

